

Pani Profesor

Pani Profesor Krystyna Galon-Kurkowa przez całe swoje życie zawodowe jest związana ze slawistyką wrocławską — tu studiowała w latach 1962–1967, tu w roku 1967 obroniła pracę magisterską *Dostojewski a literatura angielska*, napisaną pod kierunkiem prof. Zbigniewa Barańskiego, tu została zatrudniona (1967) na stanowisku asystenta i tu pokonywała kolejne szczeble kariery naukowej — w 1975 roku obroniła pracę doktorską (*Romantyzm rosyjski w polskich koncepcjach historycznoliterackich do roku 1939*, opublikowaną trzy lata później, promotorem był prof. Marian Jakóbiec), uzyskała stopień doktora habilitowanego (1984) na podstawie rozprawy *Nad prozą Michała Lermontowa* (1984) i otrzymała tytuł naukowy profesora (1997). Tę nominację poprzedziła monografia *Długi zmierzch. Psychobiografia liryczna Piotra Wiaziemskiego* (1996). Kolejnym stopniom i tytułowi naukowemu towarzyszyły oczywiście awanse zawodowe — zatrudnienie na stanowisku adiunkta (1975–1985), docenta (1985–1991), profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Wrocławskiego (1991–1997), tytularnego profesora nadzwyczajnego (1997–2012) i, wreszcie, profesora zwyczajnego (od 2012 roku).

Zainteresowania naukowe pani Profesor koncentrowały się początkowo wokół problematyki polsko-rosyjskich kontaktów literackich i kulturalnych w pierwszej połowie dziewiętnastego stulecia. A ich uwieńczeniem była z całą pewnością wspomniana już monografia *Romantyzm rosyjski w polskich koncepcjach historycznoliterackich do roku 1939*, którą jeden z recenzentów ocenił jako „wielki krok naprzód w wyjaśnieniu bogatej i skomplikowanej historii stosunków polsko-rosyjskich, a w szczególności stosunków polskich kręgów kulturalnych do literatury rosyjskiej”. Późniejsze publikacje prof. Krystyny Galon-Kurkowej świadczą o wyraźnie zauważalnej ewolucji Jej warsztatu naukowego — w miejsce badań recepcyjnych pojawia się niezwykle interesująca i erudycyjna interpretacja rosyjskiej literatury romantycznej (m.in. semantyka ognia w poezji Aleksandra Puszkina, motyw wędrowki w liryce Michała Lermontowa, motyw temporalny świata poetyckiego Konstantina Batuszkowa). Ten etap w życiu naukowym Pani Profesor zamknęła dysertacja *Nad prozą Michała Lermontowa*, o której prof. Bogumił Mucha tak pisał na łamach kwartalnika „Slavia Orientalis”: „Z pozornie

mało istotnych — zdawałoby się — szczegółów i rzucanych jakby mimochodem dygresji narratora autorka konstruuje całe ciągi myślowe, konsekwentnie i logicznie zmierzające do udowodnienia postawionych wcześniej hipotez. Umiejętność wydobywania maksymalnych treści z utworów prozatorskich Lermontowa musi budzić podziw czytelnika”. Warto podkreślić, iż jest to monografia odwołująca się do warsztatu badań interdyscyplinarnych (sama autorka wymienia literaturę, filozofię, historię, psychologię, malarstwo). Następne lata, lata dziewięćdziesiąte, upłynęły badaczce na studiowaniu „psychobiografii lirycznej” księcia Piotra Wiaziemskiego, jednego z Mickiewiczowskich „przyjaciół Moskali”. „Nie przeceniając artystycznej rangi jego dorobku poetyckiego [...] — pisze Pani Profesor — podjęłam próbę odczytania go jako lirycznego zapisu psychobiografii konkretnej jednostki, stanowiącej zarazem ważny przyczynek do psychohistorii grupowej generacji zwanej puszkiniowsko-dekabrystowską”.

Na tym nie wyczerpuje się krąg zainteresowań naukowych prof. Krystyny Galon-Kurkowej — na przywołanie zasługują artykuły dotyczące problematyki antropologicznej prozy rosyjskiej drugiej połowy XIX wieku (twórczość Iwana Turgieniewa i Iwana Gonczarowa), liczne prace dotyczące zjawiska werteryzmu w rosyjskiej literaturze sentymentalnej czy studia o spuściznie Nikołaja Karamzina. Na szczególną uwagę zasługują jednak zawsze bliskie Pani Profesor badania komparatystyczne — już nie tylko dotyczące relacji polsko-rosyjskich, ale też rosyjsko-czeskich i rosyjsko-włoskich (m.in. włoskie konteksty klasycznej literatury rosyjskiej).

Na dotychczasowy dorobek naukowy prof. Krystyny Galon-Kurkowej składają się trzy monografie, 46 artykułów, 43 recenzje, 16 not/komunikatów oraz opracowanie sześciu numerów pisma „Slavica Wratislaviensia” i dwóch tomów pokonferencyjnych z serii *Wielkie tematy kultury w literaturach słowiańskich*.

Jej aktywność naukowa przekłada się także na wyjazdy na staże naukowe (Brno, Leningrad), na udział w konferencjach naukowych o zasięgu międzynarodowym (Wrocław, Sosnowiec, Lublin, Zielona Góra, Łódź, Kraków, Brno) i prestiżowych kongresach w Sofii (Międzynarodowy Kongres Słowistów) oraz w Moskwie (Światowy Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Wykładowców Języka Rosyjskiego i Literatury), na członkostwo we Wrocławskim Towarzystwie Naukowym (od roku 1984). W przeszłości prof. Krystyna Galon-Kurkowa była również członkiem Komitetu Słowianoznawstwa PAN (1987–1990), Rady Naukowej Instytutu Słowianoznawstwa PAN, Kolegium Redakcyjnego „Przeglądu Rusycystycznego” (1990–1993). Ponadto w latach 1975–1987 pełniła funkcję sekretarza naukowego Zespołu Wydawniczego w Instytucie Filologii Słowiańskiej i sekretarza redakcji serii „Slavica Wratislaviensia”.

Warte przypomnienia są również działania Pani Profesor na rzecz popularyzacji nauki — wygłaszanie wykładów dla nauczycieli (polonistów i rusycystów) czy prelekcje dla młodzieży licealnej oraz udział w opracowywaniu materiałów metodycznych dla nauczycieli języka rosyjskiego.

Pani Profesor Krystyna Galon-Kurkowa ma również znaczące osiągnięcia w zakresie pracy organizacyjnej. Jej niepodważalną zasługą — jako zastępcy dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej (1978–1987), a następnie dyrektora (1987–1993) i kierownika Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej (1994–2001) — było utrzymanie wysokiej rangi slawistyki wrocławskiej oraz rozszerzenie oferty dydaktycznej Instytutu o nowe specjalizacje (przede wszystkim filologię czeską). To między innymi dzięki wielkiemu zaangażowaniu Pani Profesor udało się szczęśliwie przetrwać ogólnopolski spadek zainteresowań studiami slawistycznymi (zwłaszcza rusycystycznymi) na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych.

Mówiąc z kolei o ponadczterdziestoletnim dorobku dydaktycznym Pani Profesor, warto podkreślić wysoką jakość prowadzonych przez nią w przeszłości i obecnie zajęć na studiach stacjonarnych, zaocznych i wieczorowych (były to m.in. wykłady z historii Rosji, wykłady i ćwiczenia z historii literatury rosyjskiej, wykłady z literatury czeskiej, proseminaria licencjackie i seminaria magisterskie, wykłady monograficzne, wykłady z literatury powszechnej, ćwiczenia praktyczne z języka rosyjskiego).

Prof. Krystyna Galon-Kurkowa wypromowała dotychczas trzech doktorów nauk humanistycznych oraz około 200 magistrów (rusycystów i bohemistów). Jako recenzentka uczestniczyła w trzech przewodach profesorskich, dwóch przewodach habilitacyjnych i dwóch doktorskich. Była również superrecenzentem powołanym przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów. Poza tym pisała opinie wydawnicze na potrzeby Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Słowianoznawstwa PAN, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, Wydawnictwa Naukowego PWN i Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Za swoje dokonania naukowe, dydaktyczne i organizacyjne prof. Krystyna Galon-Kurkowa otrzymała między innymi Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej i Medal Złoty za Długoletnią Służbę. Jej dwie monografie (*Romantyzm rosyjski w polskich koncepcjach historycznoliterackich do roku 1939* oraz *Nad prozą Michała Lermontowa*) zostały uhonorowane Nagrodą Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego, a Jej działalność na rzecz uczelni została kilkakrotnie doceniona przez Jego Magnificencję Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego.

Ale jest jeszcze jedna nagroda – wyróżnienie najważniejsze, nieprzekładające się na ordery i dyplomy — to szacunek, wdzięczność, podziw nas wszystkich, którym dane było kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat pracować u boku Pani Profesor i pobierać korepetycje z romantyzmu i z życia.

Tadeusz Klimowicz